

Milý spolubratře hostiteli,
bratři a sestry,

k tomuto svému farnímu kostelu mám mnohé vřelé vztahy. Moji rodiče zde měli svatbu, po devíti letech jsem tu byl pokřtěn a za dalších deset let velmi dramaticky biřmován, protože to bylo pět dnů před svátkem Těla Páně, kdy byl arcibiskup Beran policejně zatčen a léta pak internován. Shodou okolností také tři roky spal v mé ložnici v našem zkonfiskovaném zámku. Poslední vzpomínka je veselá, byť poněkud drsná. Po dalších dvanácti letech, kdy právě probíhal první rok mé přísně tajné přípravy na kněžství v podzemní skupině kněží, se stalo, že jsem se delší čas nemohl dostat za svým zpovědníkem. Zašel jsem tedy sem. Farářem tu byl estébák a paxteriér, tlustý, že si mohl břicho vozit na trakaři. Zpovídal jsem se v prvotním zanícení nového povolání velmi pokorně. Když jsem domluvil, dal mi zpovědník otázku: „A co prasečinky, prasečinky nebyly?“ Beze slova jsem vstal a odhrnul jsem záclonku zpovědnice. Udiven se vyklonil. Řekl jsem: „Jste sviňák!“ Zatímco jsem odcházel, služebník Boží civěl na oltářní obraz a když jsem se ve dveřích obrátil, abych se pokřižoval, měl jsem dojem, že se sv. Gothard směje. Promiňte mi, lidé dobří, starý člověk se často zapovídá, když přijde na místa svého dětství a má komu vyprávět.

Z celé doby vánoční jsou texty dnešní neděle nejvýstižnějším vysvětlením zlomového okamžiku dějin lidstva. Jasně to říká již vstupní antifona: *Když hluboké ticho všechno objímalo a noc ve svém běhu k polovině došla, tvé všemocné slovo, Bože, sestoupilo z královského trůnu z nebe.*

Obraťme se nyní k Evangelium. Uvažovaný zlom je u sv. Jana vyjádřen slovy: *A Slovo tělem učiněno jest a přebývalo mezi námi.* Překlad pořízený z latiny nám běžně zcela zakrývá význam řeckého originálu. Latinské *Verbum* není řecké *Logos*. Prvé je *Slovo*, ale druhé znamená *Smysl*. Odtud pak je *logika*. Celý náš život je zápasem o smysl. Každou chvíli vidíme, že něco v něm smysl postrádá a obtížně ho hledáme. Třeba až po létech přijdeme na to, že to smysl mělo. Zde vítězíme druhou božskou ctností naděje. Roztomilý příklad toho budeme slavit pozítří. Králové-mudrci vyjdou dlouho před narozením Ježíška, protože odhalili význam hvězdy, která vzešla. Přišli pozdě, intuitivní pastýři už byli zpátky u svých ovcí. Když si to uvědomili, nedávalo jim to smysl. Svou poslušností k hlasu anděla však vzápětí Spasiteli zachránili život.

Stejně starozákonní autor Sirachovec a novozákonní apoštol sv. Pavel mluví o tom, že *Boží Slovo, tj. Moudrost, je tvůrčí a přináší pochopení* a Pavel prosí za Efezany, *aby jim Otec slávy udělil dar moudře věci chápat a jejich smysl odhalovat*. Otázkou ovšem je, co je oním smyslem. Teď už nevystačíme s dnešními texty a musíme najít oporu v jiném výroku sv. Jana: *Bůh je Láska*. Zbývá už jen domyslet, co doopravdy je láska. Slovo Boží, Smysl, naplnění, věčné sebedarování a všehopřijetí v nekonečném milosrdenství. Nadto pak smírné pochopení všeho. Teoreticky je to jasné a neuvěřitelně krásné. Problémem zůstává konkrétní a čistě individuální naplňování.

Řekli jsme už, že centrálním pojmem je vtělený Smysl, Ježíš Kristus, který se uprostřed nejdelší noci narodil z Ducha Svatého v Betlémě a mluvil o sobě jako o *Synu člověka*, aniž by popíral, že je *Syn Boží*. Zdánlivě bolestné je, co nyní vyslovím. V našem životě je výhradně kvůli nám dvakrát rozžat Paškál, při křtu a při pohřbu. Proti sobě tu stojí zrození a smrt a láska a zmrtvýchvstání. Musíme pochopit a přijmout, že jsme Paškál, který se se slzami proměňuje ve světlo, o němž v dnešním Evangelii čteme, že *v něm byl život a ten život byl světlem lidí, a to světlo svítí a tma ho nepohltila*. Ano, jsme Paškál a spolu s Kristem jsme *Cesta, Pravda a Život*. Stáváme se dětmi Božími. A tím dostáváme smysl.

Vím, že je to poněkud těžký text. Proto ho všichni budete mít k dispozici, abyste se k němu mohli vrátit. Nikomu to však nenařizuji. Do nového roku vám přeji mír, radost, zdraví a moudrost, abyste, až ho budeme uzavírat, mohli říct, že to byl dobrý rok, i když bude opět moc těžký. Uchovat smysl v nesmyslně jednající společnosti je přetěžké. Bez Kristovy, vaší i naší vzájemné lásky to nesvedeme. Amen.